

[Morten Lange.]

jordnært, skal være noget byggenært i dette tilfælde, og jeg tror, vi kan komme frem til en styring af en helt anden type.

Jeg tror, vi har nået ganske betydelige resultater i vores foreløbige diskussioner i spørgsmålet om lønningerne i hele den offentlige sektor, et område, som er underkastet nogle stærke fagforeningers, skal vi sige velsignelsesrige virksomhed set fra medlemmernes side, men hvor en strammere styring i en lønningsministers hånd nok må være en særdeles rimelig ting. Det er klart, at det offentlige skal betale brugbare og hæderlige lønninger, men det skal nok også i hovedsagen være sådan, at den løn, man får, er afgjort ved det, der står i tariffen.

Der er mange andre områder, hvor en sådan behandling på det, jeg vil kalde det andet niveau, med det længere sigt, nok er det, der vil give de sikreste besparelser. Men jeg skal med det samme sige nogle ting om, hvorfor vores forsøg i denne forbindelse ikke i samme grad, som det var håbet fra vores side, blev en succes, som kunne have været forelagt her i dag under almindelige hosiannaråb. Det har bl. a. som årsag, at det var tanken, at nogle skulle have haft resultaterne forelagt her i dag. Arbejdet var langt fra færdigt, skibet blev søsat for tidligt, der var alt for mange af de ting, vi i enighed mente vi kunne se på, der var så uklare, at når vi leverer dem ud til en nærmere analyse, kan det være uhyre vanskeligt at finde ud af, hvad det egentlig var for noget; denne udmærkede enighed var opnået om.

Styringen bag ved disse forhandlinger, hvad angår forsyning med præcise oplysninger, har ikke været tilstrækkelig udtømmende til, at vi har kunnet handle med nogen sikkerhed, og derfor kommer naturligvis denne situation frem, som vi kom i. Men venstre, de konservative og de radikale pressede på, nu skulle dette skib søsættes, uanset om plankerne var slået fast; specielt skulle man sørge for, at den store offentlighed fik alt muligt at vide om noget af planerne, inden man på sædvanlig vis havde forelagt dem til gruppernes vurdering, således at man herpå kunne have fået en afsluttende behandling af planen. Det var dette forsøg på at forivre sig, som var den første og vigtigste årsag til, at vi fik et resultat frem, som man i min gruppe — og jeg synes

med rimelige og meget overbevisende årsager — ikke kunne anerkende, og som regeringen under sine samtidige forhandlinger heller ikke kunne anerkende.

Jeg tror nok, at denne overordentlige ivrighed har haft et klart politisk sigte. Viljen til at nå et resultat har ikke været tilstrækkelig stor til, at man har haft den fornødne tålmodighed, og det er jo altså det, vi nu ser som et resultat her.

Men jeg tror nu nok, vi kan trække et par andre konklusioner også, og jeg skal da gerne gøre det. Det var min partifælle hr. Poul Dam, som stillede forslaget ved en forhandling her for nogen tid siden, og jeg mener i og for sig, at han havde fat i en tanke, som er væsentlig. Men det, som jeg nu må konstatere, i hvert fald efter de forhandlinger, vi har ført, er, at skal sådan en liste laves i fællesskab af dette folkets 5 partier, så bliver listen ikke lang nok, så bliver besparelserne ikke store nok. Vi kan naturligvis mødes i fælles vilje på en række områder, og det er jo dog og godt, men skal vi nå så langt, at vi når den fornødne effektivitet, så er det nu klart, at den indeholder et ganske afgørende politisk moment, som skiller os mere end den forbinder os. Derfor er det i hvert fald for mig nu klart, at det, som kan blive den fælles stok i besparelsen, bliver et beløb, som ikke er tilstrækkeligt, og at der må et samarbejde af en anden art til for at nå til de besparelser, vi skal nå, men så får de en dertil svarende politisk tendens.

Den politiske tendens, som jeg mener bliver en nødvendighed — for dér ligger i virkeligheden i øjeblikket de mest afgørende muligheder både for besparelser og for en styring af økonomien — er i spørgsmålet om boligsektoren og især om den, skal vi sige særdeles velvoksne del af boligsektoren, som parcelhuset udgør. Det udgør en overordentlig charmerende boligform, det skal jeg med det samme underskrive, for jeg synes, det er rigtigt, men på samme tid udgør det både prismæssigt og da specielt beskatningsmæssigt et område, som er kommet totalt ud af kontrol og er en af hovedårsagerne til, at vi har den frempiskede inflation, vi har. Beskatningsforholdene for parcelhusene giver en skattemæssig fordrejning, og jeg mener, vi bliver nødt til ganske alvorligt at se på den slags helt grundlæggende ting